

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

ПРИРОДА ІНСАЙД

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЧАСОПИС НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»

З ДНЕМ ПРАЦІВНИКА ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ!

Дорогі колеги! Щиро вітаємо вас із професійним святом — Днем працівника природно-заповідної справи! Дякуємо за вашу щоденну працю задля збереження природи, екосистем і біорізноманіття України. З нагоди свята на Горі Томнатик відбулися урочисті збори колективу НПП «Черемоський». Колектив отримав подяку від Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Світлани Гринчук за вагомий внесок у збереження природних екосистем. Нагороди також отримали працівники, які активно долучаються до охорони територій, досліджень та розвитку заповідної справи. Євгена КІЦУЛА, голову ППО НПП «Черемоський» нагороджено нагрудним знаком Федерації профспілок України «Профспілкова відзнака» за підтримку колективу та відданість справі. Дякуємо всім, хто щиро працює задля природи! Разом — ми сила!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

ШЛЮБНИЙ ПЕРІОД У ДИКІЙ ПРИРОДІ

Поки в Румунії ведмеді нападали на мотоциклістів, на території НПП «Черемоський» тривав шлюбний період у бурих ведмедів. Нам вдалося зафіксувати рідкісний момент — самку та самця разом.

Фото зроблені наприкінці квітня - початку травня.

КАБАН У КАДРІ: ХТО СКАЗАВ, ЩО ДИКІ ТВАРИНИ НЕ ЛЮБЛЯТЬ ФОТОСЕСІЇ?

Новий герой наших фотопасток – дикий кабан! Завдяки сучасним технологіям спостереження за дикою природою ми можемо бачити, як кабани активно переміщуються територією Парку. Вони — нічні мандрівники, тож найчастіше з'являються в кадрі саме вночі. Ці тварини надзвичайно важливі для екосистеми, адже впливають на структуру лісу, перериваючи ґрунт та допомагаючи поширенню рослин. Закликаємо відвідувачів парку поважати правила перебування на природоохоронній території та зберігати спокій, якщо пощастить зустріти таких лісових мешканців!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

НЕСПОДІВАНА ЗУСТРІЧ У КАРПАТАХ!

Під час нещодавньої експедиції територією Парку працівникам вдалося зафіксувати одну з найпотайливіших мешканок наших гір — гадюку звичайну (*Vipera berus*). Ця змія — єдиний отруйний вид плазунів, що трапляється в межах нашого парку, та надзвичайно важливий компонент екосистеми. Не бійтеся змій — поважайте їх! Гадюка уникає людей і ніколи не нападає першою. Її роль у природі — безцінна: вона регулює чисельність дрібних гризунів і є важливою ланкою харчового ланцюга. У НПП «Черемоський» підтверджено перебування шести видів плазунів: ящірка прудка; ящірка живородна; веретільниця ламка – безнога ящірка, яку часто плутають зі змією; вуж звичайний — неотруйний, добре плаває і полює біля води; мідянка звичайна — неотруйна змія, яку часто помилково вважають гадюкою; гадюка звичайна. Закликаємо відвідувачів бути уважними, не турбувати диких тварин і дотримуватися правил поведінки на природі. Збережімо дику природу разом!

ТУРБОТА ПРО ТВАРИН У ЗИМОВИЙ ПЕРІОД

Працівники служби державної охорони Національного природного парку «Черемоський» розпочали заготівлю кормових віників для диких тварин. Кормові віники використовуватимуться для підгодівлі копитних та інших видів фауни у зимовий період, коли природна кормова база є обмеженою. Такі заходи спрямовані на збереження тваринного світу та підтримки його у належному стані в зимовий період.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

ВИЌЗНЕ ЗАСІДАННЯ КООРДИНАЦІЙНОЇ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РАД НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»

На початку вересня, в селі Перкалаб відбулося виїзне засідання Координаційної та Науково-технічної рад НП «Черемоський». Спершу учасники завітали до Перкалабського ПНДВ НП «Верховинський», де директор М.М. Нечай провів екскурсію. Згодом делегація відвідала Перкалабське ПНДВ НП «Черемоський», де ознайомилася з будівництвом екоосвітнього простору, проєкт якого втілюється завдяки підтримці Франкфуртського зоологічного товариства. У адмінприміщенні представники товариства презентували бачення подальшого будівництва та можливості використання екоосвітнього простору. Під час засідання НТР під керівництвом Р. І. Єреми погодили оновлений склад ради, зміни до менеджмент плану парку, будівництво рекреаційного об'єкта «Купіль трьох річок» та ліміти заготівлі грибів і ягід. Участь у заході взяли представники місцевої влади та громад. Дякуємо всім учасникам за плідну співпрацю!

РОБОЧИЙ ВІЗИТ ДО НП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» ДИРЕКТОРА ДЕПАРТАМЕНТУ

Під час зустрічі: відбулися виїзні засідання Координаційної та Науково-технічної рад нацпарку, на яких розглянули актуальні питання збереження природної спадщини регіону; розглянули можливості розвитку екоосвітніх програм, зокрема стан реалізації проєкту будівництва екоосвітнього простору, який втілюється за підтримки Франкфуртське зоологічне товариство; визначили напрями залучення інвестицій і підтримки з боку держави. Варто зазначити, що Міністерство вже надало фінансування для реалізації стратегічних завдань, серед яких – завершення будівництва нового адміністративного приміщення. Введення його в експлуатацію заплановане вже цього року, що створить належні умови для роботи колективу та підвищить ефективність управління Парком.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

МАНДРОТЕРАПІЯ НА ТОМНАТИКУ — НАШІ НЕЗЛАМНІ ЗАХИСНИКИ!

Національний природний парк «Черемоський» вкотре долучився до проекту «Мандротерапія» для ветеранів, серед яких і звільнені з полону. Захід організували ГО «Сталь» разом із Чернівецькою обласною військовою адміністрацією. Цього разу наша мандрівка відбулася на горі Томнатик, де розташована відома РЛС «Памір». У неймовірній атмосфері готували бограч і качану кашу разом із відомим шеф-кухарем, переможцем «МайстерШеф» - Євгеном Клопотенком. Ми щиро віримо, що природа зцілює, дарує сили й надихає. Тому раді бути частиною такої важливої справи та з нетерпінням чекаємо нових зустрічей і спільних мандрівок! Велика шана та подяка нашим захисникам! Наші воїни — незламні, вони є гордістю нації та опорою держави. Дякуємо за захист!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

ВИХОВАНЦІ ГУРТКА «ЕКОЛОГІЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО» ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗБОРАХ «КРУТІ СХИЛИ»

Наші юні спортсмени та дослідники природи спробували себе у різних активностях, які поєднали в собі і спорт, і пізнання: смуга перешкод з пішохідного туризму – перевірка витривалості, сили та командної роботи; дистанції з орієнтування – розвиток уміння швидко знаходити шлях та приймати рішення; краєзнавчий блок – пізнання історії, природи й культурних особливостей рідного краю; дистанція з водного туризму – відчуття пригоди на хвилях та тренування командної взаємодії. Такі збори – це не лише спортивний досвід, а й чудова школа життя, де діти навчаються підтримувати одне одного, відкривати нове та долати власні обмеження. Щира подяка організаторам та тренерам за професіоналізм, терпіння й підтримку! Саме завдяки вам діти отримали безцінні знання, навички та море позитивних емоцій. Разом ми виховуємо сильне, активне й свідоме покоління!

СЕРЦЕ БУКОВИНСЬКИХ КАРПАТ В КОЛЬОРАХ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

До Дня Незалежності України на території НПП «Черемоський» відбулися навчально-тренувальні збори «Серце Буковинських Карпат в кольорах Незалежності». Вихованці та педагоги Чернівецького обласного центру туризму здійснили сходження на гору Яровиця (1574 м). Захід мав на меті патріотичне виховання молоді, популяризацію здорового способу життя та любові до рідного краю. Юні туристи випробували свої сили у гірському поході, помилувалися карпатськими краєвидами й відчули єдність із природою. Це стало чудовою нагодою для активного відпочинку, зміцнення дружби й командного духу. У символічний день діти піднялися на вершину, щоб нагадати: Україна сильна, незалежна і незламна!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

ПАРКФЕСТ: ТАМ, ДЕ ГОВОРИТЬ ПРИРОДА. ПРИВЕЗЛИ ЧАСТИНКУ «ЧЕРЕМОСЬКОГО» ДО СЕРЦЯ УКРАЇНИ

З нагоди Дня працівників природно-заповідного фонду команда НПП «Черемоський» взяла участь у фестивалі «ПаркФест: там, де говорить природа» в НП «Межигір'я». Ми презентували гостям традиційні гуцульські сири та інформаційні матеріали про унікальну природу парку, туристичні маршрути й екотуризм. Дегустація й презентації викликали щирий інтерес серед учасників. Колектив НПП «Черемоський» було відзначено Подякою Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України за професіоналізм і вагомий внесок у розвиток заповідної справи. Дякуємо організаторам фестивалю та партнерам за підтримку й співпрацю!

АКЦІЯ ЧИСТОТИ ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ПРИБИРАННЯ «WORLD CLEANUP DAY»

Працівники НПП «Черемоський» долучилися до Всесвітнього дня прибирання, провівши акцію з благоустрою на території Парку та прилеглих територій. Під час заходу зібрано чималу кількість сміття, яке засмічувало природні екосистеми. Такі акції нагадують нам, що чистота довкілля залежить від кожного з нас. Спільними зусиллями ми зберігаємо красу та природну цінність нашого рідного краю. Закликаємо усіх мешканців та гостей громади бережливо ставитися до природи та підтримувати чистоту навколо! Разом ми робимо великий внесок у збереження довкілля для майбутніх поколінь!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

ОБСТЕЖЕННЯ ДЖЕРЕЛ У НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» ТРИВАЄ

Карпати є найбагатшим в Україні регіоном на водні ресурси, що мають велике рекреаційне та оздоровче значення, особливо для реабілітації воїнів. У червні 2025 року працівники парку здійснили експедицію маршрутом Перкалаба – Калиничі – Кортузіанський водоспад. Було відібрано 9 зразків води із джерел західного підніжжя Чорного Долю, які зараз досліджуються на кафедрі ЧНУ. Фіксація місцезнаходження та відбір проб проводилися з використанням SMART-інструментарію.

ДБАЙЛИВО ДО ПРИРОДИ: ТРИВАЄ ОЧИЩЕННЯ МАРШРУТІВ

Працівники служби державної охорони ПЗФ активно працюють над покращенням інфраструктури Парку — розчищають туристичні маршрути від повалених дерев, заростей і наносів. Це не лише підвищує безпеку, а й комфорт для відвідувачів. У рамках впорядкування території Парку встановлено нові кварталні стовпці. Вони допоможуть краще орієнтуватися в лісі та підтримуватимуть чітке зонування природоохоронних ділянок. Такі дії — важливий крок до збереження унікальної природи нашого краю. Дякуємо нашій команді за важливу справу — збереження природної краси та безпеки для відвідувачів!

ПЕРЛИНИ ПРИРОДИ – ПОРЯД!

Різноманіття грибів Карпат вивчене ще недостатньо. Нещодавно вперше в Українських Карпатах зафіксували місцезростання рідкісного гриба *Porpolomopsis calyptriformis*, що занесений до «Червоного списку IUCN» як вразливий вид. Ця знахідка підтверджує багатство грибного світу Путильщини та потребу подальших досліджень рідкісних видів.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

«ГРЕГОТИ» - МОЛОЧНО-БРАТСЬКИЙ КАРСТОВИЙ МАСИВ

На заході від села Сарата розташований унікальний карстовий масив «Греготи» площею 20,3 га. Величезні брили серед смерекових лісів створюють неповторний кам'яний ландшафт і слугують домівкою для багатьох рослин і тварин. Науковці НПП «Черемоський» дослідили територію, підтвердивши важливість її збереження для майбутніх поколінь.

МОХИ КАРПАТ: ЗЕЛЕНІ ХРАНИТЕЛІ ГІРСЬКИХ ТАЄМНИЦЬ

У горах існує тихий світ мохів — крихітні смарагдові килими на каменях, корі та вологій землі. Вони очищають повітря, зберігають вологу після дощів та створюють домівку для комах і проростання насіння інших рослин. Без квітів і гучної краси мохи незамінні, а місцеві легенди вважають їх бородами старих лісовиків, які захищають ліс від злих сил. Наступного разу йдучи гірською стежкою, придивіться до смарагдових подушок — можливо, перед вами маленький хранитель гірських таємниць, що мовчки розповідає історії тисячоліть.

ПЕРЕЛІК ПЛАТНИХ ПОСЛУГ В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»

Експерсії маркірованими маршрутами, екологічними стежками. Відвідування (подорож) туристами, екскурсантами еколого-пізнавальних туристичних маршрутів та екологічних стежок на території Перкалабського та Селятинського ПНДВ (без супроводу).

для дорослих - 100 UAH
для дітей віком до 14 р. - 50 UAH

Експерсії маркірованими маршрутами, екологічними стежками. Відвідування (подорож) туристами, екскурсантами еколого-пізнавальних туристичних маршрутів та екологічних стежок на території Перкалабського та Селятинського ПНДВ (з супроводом)

для групи до 10 осіб - 1 експерсія - 1000 UAH

Користування стоянкою автотранспорту*

Автобуси і вантажні автомобілі - 100 UAH
Легкові автомобілі - 70 UAH
Мототранспорт - 50 UAH

Короткостроковий відпочинок на території НП «Черемоський»*

(розбиття наметів і розкладання вогнищ у спеціально облаштованих та відведених для цього місцях)

для дорослих - 50 UAH
для дітей віком до 14 р. - 25 UAH

Користування альтанкою* - 450 UAH

Проведення громадянами та організаціями відео/кіно та телевізійних зйомок - 500 UAH

Проживання в приміщенні екологоосвітнього візит центру в селі Рижа за 1 добу з людини - 450 UAH

Проживання (ночівля в приміщеннях ПНДВ) за 1 добу з людини - 300 UAH

Перевезення туристів, відпочиваючих (трансфер до 4-х осіб Путила – територія НП «Черемоський») - 1 виїзд - 3500 UAH

Надання у користування майна доба/чол:

- туристичний килимок - 50 UAH
- спальний мішок - 100 UAH
- намет - 300 UAH

*Категорії осіб, які звільняються від плати:

- діти до 7-ми років;
- учасники бойових дій та їх сім'ї;
- ліквідатори аварії на ЧАЕС;
- особи з інвалідністю I-II групи;
- працівники природно-заповідних установ України при виконанні службових обов'язків;
- члени сімей НП «Черемоський» не оплачують 1 раз у рік користування туристичною інфраструктурою.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

3-й квартал 2025 року (9)

ЯЗИЧНИК СИБІРСЬКИЙ — РЕЛІКТ СЕРЕД ГІР: БОТАНІЧНА ПЕРЛИНА «БІЛОГО ПОТОКУ»

У високогірних улоговинах Карпат, де повітря напоєне смолистими ароматами смерек і шум гірських потоків зливається з тишею прадавнього лісу, збереглася унікальна рослина — язичник сибірський (*Ligularia sibirica* L.), відомий також як язичник буковинський. Тут, на території комплексної пам'ятки природи «Білий Потік», він знайшов свій останній притулок у цьому регіоні. Незважаючи на охоронний статус, язичник сибірський залишається вразливим. Осушення вологих луків, випасання худоби, збирання квітів і глобальні зміни клімату — все це чинники, що зменшують його чисельність. У Червоній книзі України цей вид має статус «вразливий», а в ряді європейських країн він уже зник або перебуває на межі зникнення. Науковці та працівники НПП «Черемоський» проводять моніторинг популяцій, обмежують відвідування деяких ділянок та популяризують ідеї охорони серед місцевих громад.

КАЛЕНДАР ПРИРОДНИХ ЦИКЛІВ ТА ПОДІЙ НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» НА ЛИПЕНЬ

Черемоський
національний природний парк

Міністерство
захисту довкілля
та природних ресурсів
Україна

Природно-
заповідний
фонд України

**КАЛЕНДАР ПРИРОДНИХ ЦИКЛІВ ТА ПОДІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ ЧЕРЕМОСЬКИЙ**
Події для наукового та арт-туризму

Частішають тумани, дощі й сильні вітри

Поява криги на ставочих водоймах

Деревні рослини починають змінювати забарвлення свого листя. Уповільнення обміну речовини. Листопад у вільхи сірої та берези пониклої

Ведмідь бурій впадає в сплячку.

Утворюється підшерсток і відкладається запас жиру на зиму

Продовжується шлюбний період в оленів благородних

Вовчі зграї переходять до кочового способу життя

Зникають комахи. Перехід у стадії яйця, личинки або лівечки

Перший сніг

2025 ЖОВТЕНЬ

Понед.	Вівтор.	Середа	Четвер.	П'ятниця	Субота	Неділя
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

- ❖ 2 жовтня – Всесвітній день свійських тварин;
- ❖ 4 жовтня – Всесвітній день захисту тварин;
- ❖ 4-5 жовтня – Міжнародні дні спостереження за птахами;
- ❖ 6 жовтня – Всесвітній день охорони біотопів;
- ❖ 13 жовтня – Міжнародний день захисту від стихійних лих;
- ❖ 14 жовтня – Всесвітній день екологічної освіти;
- ❖ 16 жовтня – Всесвітній день здорового харчування;
- ❖ 20 жовтня – Міжнародний день ландшафтів;
- ❖ 22 жовтня – Міжнародний день без паперу.

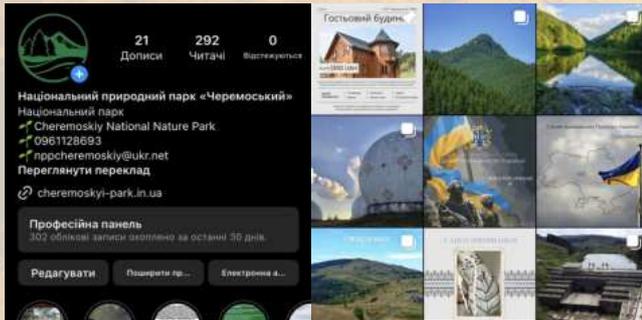
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

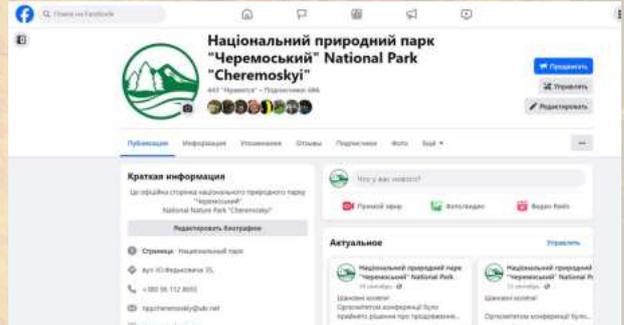
3-й квартал 2025 року (9)

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

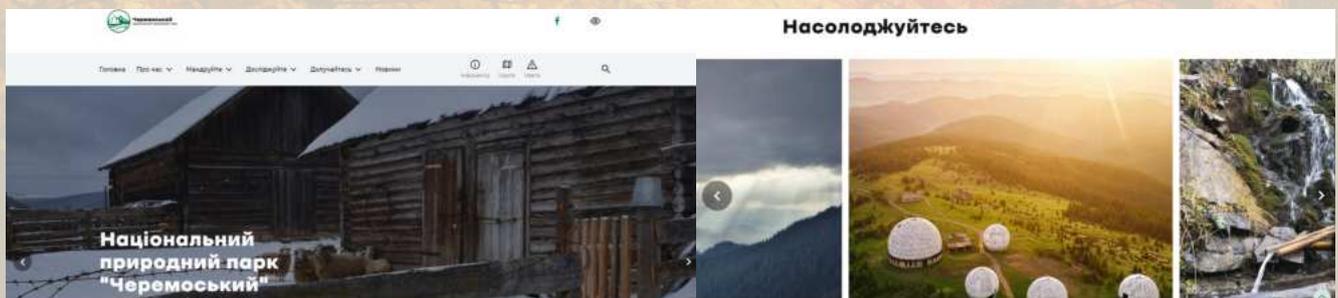
INSTAGRAM

FACEBOOK

САЙТ

ГОСТЬОВИЙ БУДИНОК

Бронювання «Гостинного будинку» здійснюється:

- За телефоном +38 (096) 112-86-93 з 8:30 до 17:00 год. без вихідних
- Через електронну пошту: nppcheremoskiy@ukr.net.
- Заїзд з 14:00 год. - виїзд до 12:00 год.
- При поселенні гість зобов'язаний пред'явити документ, що засвідчує особу і заповнити анкету проживаючого.